

YLEISET ASIAT JA VIPUMOBIIILI 2025

Riikka Suutari, Päijät-Hämeen Maaseutuhallinto

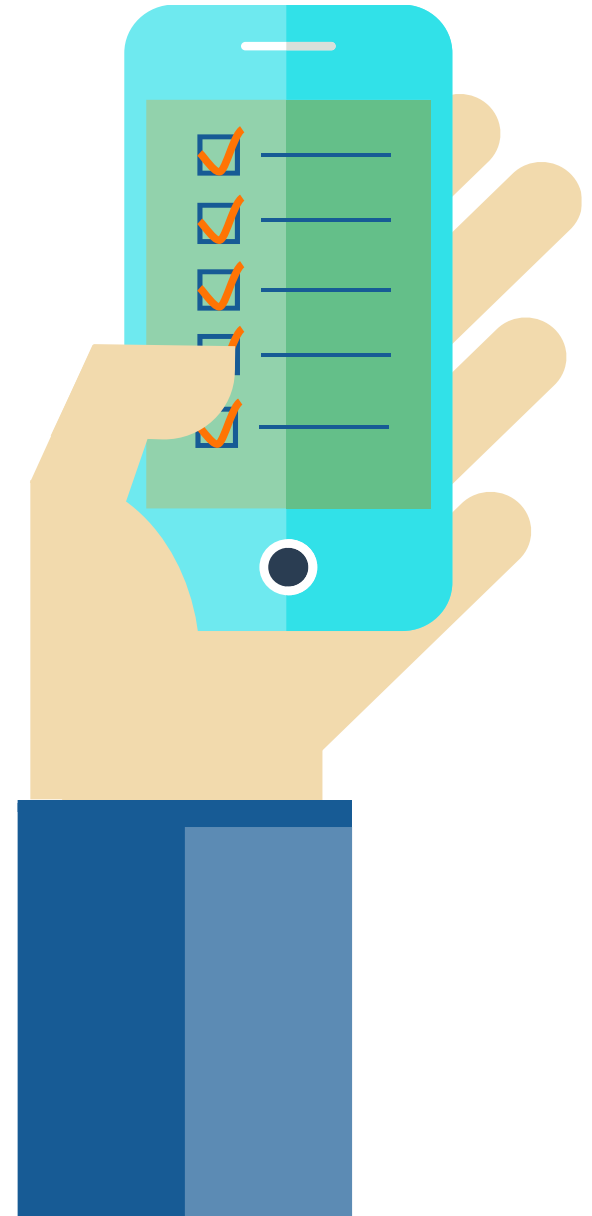
maaseutu.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Sisältö:

- Kevään ja kesän aikataulut
- Pellon hallinta, tarkista merkintöjen oikeellisuus Vipussa
- Vipumobiili
 - Selvityspyynnöt ja niihin vastaaminen
 - Käytännön ohjeet
- Nuorten viljelijöiden tuki
- Vieraslajit
- Varhaisen tuen palvelut, ennen Välitä viljelijästä-hanke
- Esitys pohjautuu Ruokaviraston materiaaleihin

Kevään aikatauluja

- Syysilmoituksen 2024 muutosvaihe
 - Korjaa tietoja, jos huomaat virheen syysilmoituksen täyttämisessä
 - Kasvipeitealoja voi korjata tai perua lohkolta ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite-toimenpiteen:
 - 5.2.-9.4.2025 kirjallisella ilmoituksella kuntaan.
 - 10.4.-13.5.2025 sähköisesti Vipu-palvelussa.
 - Muiden syysilmoituksella ilmoitettujen toimenpiteiden muutokset kirjallisesti kuntaan (valumavesien hallinta, kiertotalouden edistäminen, puutarhakasv. vaihtoeht. kasvinsuojelu ja lintupellot)

Peltotukien haun aikataulu 2025

Peltotukihaku

- Peruslohkomuutokset avautuvat huhtikuun aikana. Tehtävä viimeistään 17.6.2025 mennessä, mutta suositus on toukokuun loppuun mennessä.
- Peltotukihaun perus- ja kasvulohkotietojen tallennus avautuu huhtikuun aikana.
 - Hakemuksen lähetyks avautuu myöhemmin -> toukokuussa.
 - Peltotukihaku päättyy 17.6.2025
- Peltotukihaun muutosvaihe avautuu 19.6.2025 Vipu-palvelussa.
 - Muutokset tehtävä viimeistään 1.10.2025.
 - Korjaa havaitsemasi virheet heti, koska mahdollinen valvonta katkaisee mahdollisuuden muutosten tekemiseen ja tukien perumiseen.

Mitä muutoksia voin tehdä tukihakemukselle?

- Lisätä puuttuvan tuen tai toimenpiteen.
- Vaihtaa väärän kasvin tai toimenpiteen.
- Lohkolla on alaa, joka ei ole maatalousmaata.
 - > Korjaa kasviksi *viljelemätön*
- Perua tuet kasvulohkolta, jolla ei tehdä ehdoissa vaadittuja maataloustoimenpiteitä.
 - Vaihda kasvulohkon kasviksi *Tuen peruminen*
- Perua toimenpiteen
 - Poista toimenpide hakemukselta ja kasvulohkolta
- Yksittäisen tuen tai koko tukihakemuksen peruminen tehdään kirjallisesti kuntaan tai ELY-keskukseen

Yleiset huomiot tukihakuun

- Varmista mitä toimenpiteitä sinun pitää tehdä hakiessasi tiettyjä tukia.
- Varmista että sinulla on pellon hallintaoikeus (vuokrasopimukset kunnossa) ja että hallintatieto on kirjattu oikein tukihakemuksen peruslohkotietoihin.
- Palauta tarvittavat liitteet ajallaan.
- Tarkista että Y-tunnuksesi on rekisteröity oikealle tuotantosuunnalle (aktiiviviljelijän määritelmä).

Selvityspyyntöjen aikataulu, kevät

Kasvipeitteisyyden selvityspyyntöjen aikataulu

 Syysilmoituksen muutosaika Vipussa
 Selvityspyyntöjä lähetetään
 Selvityspyyntöjen vastausaika

Tarkasteltava asia	Lokakuu-Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu
Lohko on säilytetty kasvipeitteisenä 31.12.2024 asti • Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteen vaatimus	Vapaakuva 1.1.2025 alkaen. • Poikkeus: jos lohkolle on kylvetty syyskasvi , hyväksytään 30.10.2024 jälkeen otettu vapaakuva	maaliskuu* maaliskuu*	10.4. — 13.5. 15.5. — 22.5.	
Lohko on säilytetty muokkaamattomana 15.4.2025 asti Ekojärjestelmätuki: • Muut kuin pysyvän nurmen alat, joille on haettu tukea kasvipeitteisyydestä. • Pysyvän nurmen alat, joille ei ole haettu tukea kasvipeitteisyydestä.			10.4. — 13.5. n. 10.4. — 15.5. 16.4. — 22.5.	
Lohko on säilytetty muokkaamattomana 1.5.2025 asti Ekojärjestelmätuki: • Pysyvän nurmen alat, joille on haettu tukea kasvipeitteisyydestä			10.4. — 13.5. n. 24.4. — 15.5. 2.5. — 22.5.	

*) Ehdollisuuden selvityspyyntöjen lähetyisaika riippuu kevään etenemisestä.

Satelliittiseurannan selvityspyyntöjen aikataulu

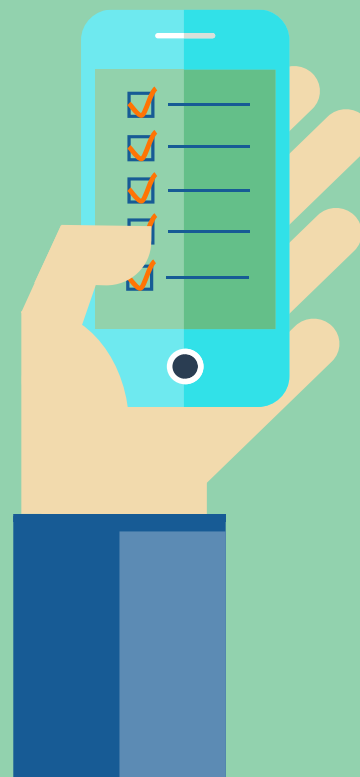
Selvityspyyntöjä lähtee viljelijälle

Hyväksytty kuvanottoaika

Tarkasteltava asia	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu
Peltotukihakemuksen muutos aika	18.6.				1.10.
Kasvustoa ei ole niitetty ennen 1.8. Monimuotoisuuskasvien niitto		Viikko 31	3.8. 1.8.		6.10. 13.10.
Kasvustoa ei ole päätetty ennen 1.8. (kasvusto perustettu aiempina vuosina) Luonnonhoitonurmi ja ekon viherlannoitusnurmi		Viikko 31	3.8. 1.8.		6.10. 13.10.
Kasvi on ilmoitetun mukainen Kaikki muut kasvit paitsi ne, joilla on niitto tai sadonkorjuuvaatimus		Kun kasvi on tunnistettavissa	Viikko 32		6.10. 13.10.
Kasvustoa ei ole päätetty ennen 1.9. (kasvusto perustettu vuonna 2025) Luonnonhoitonurmi ja ekon viherlannoitusnurmi			Viikko 34	3.9. 1.9.	6.10. 13.10.
Kasvustoa ei ole päätetty ennen 16.9 Monimuotoisuuskasvit			Viikko 35	18.9. 16.9.	6.10. 13.10.
Niitto, laidunnus ja sadonkorjuu viim. 15.9 Kaikki kasvit, joita koskee niitto- tai sadonkorjuuvaatimus (poikkeus siemennurmet ja ruokohelpi)		Kun toimenpide on tehty	Viikko 35	15.9.	6.10. Siemennurmet kun sato korjattu

Vipu-mobiili

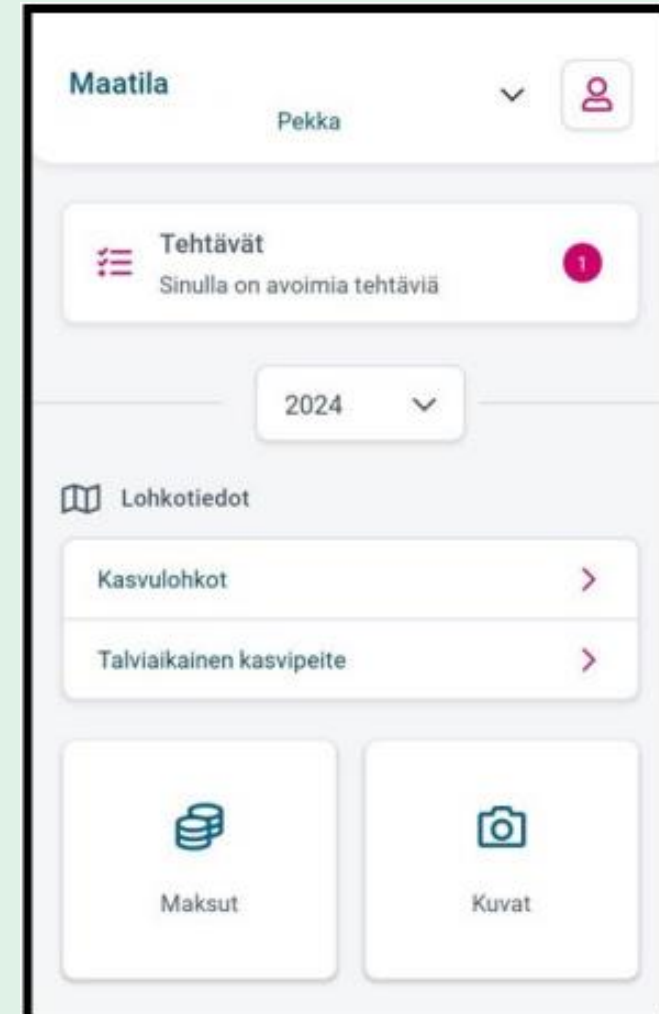

Uutta Vipu-mobiilissa ja käyttöoikeuksissa

- Vipu-mobiilin oikeus on otettu käyttöön alkuvuodesta.
 - Oikeuttaa vain Vipu-mobiilin käyttöön
 - Voi vastata selvityspyyntöihin, mutta tilan maksutiedot on piilotettu.
 - Ensisijainen viljelijä voi valtuuttaa käyttäjän Vipu-palvelussa.
 - Nyt käytetään valtuutuskoodia, joka annetaan valtuutettavalle henkilölle oikeuden aktivointia varten. Henkilötunnusta ei enää tarvita.
 - Lisää tietoa käyttöoikeuksista ja valtuuttamisesta [Ruokaviraston sivuilla](https://ruokavirasto.fi) (ruokavirasto.fi)

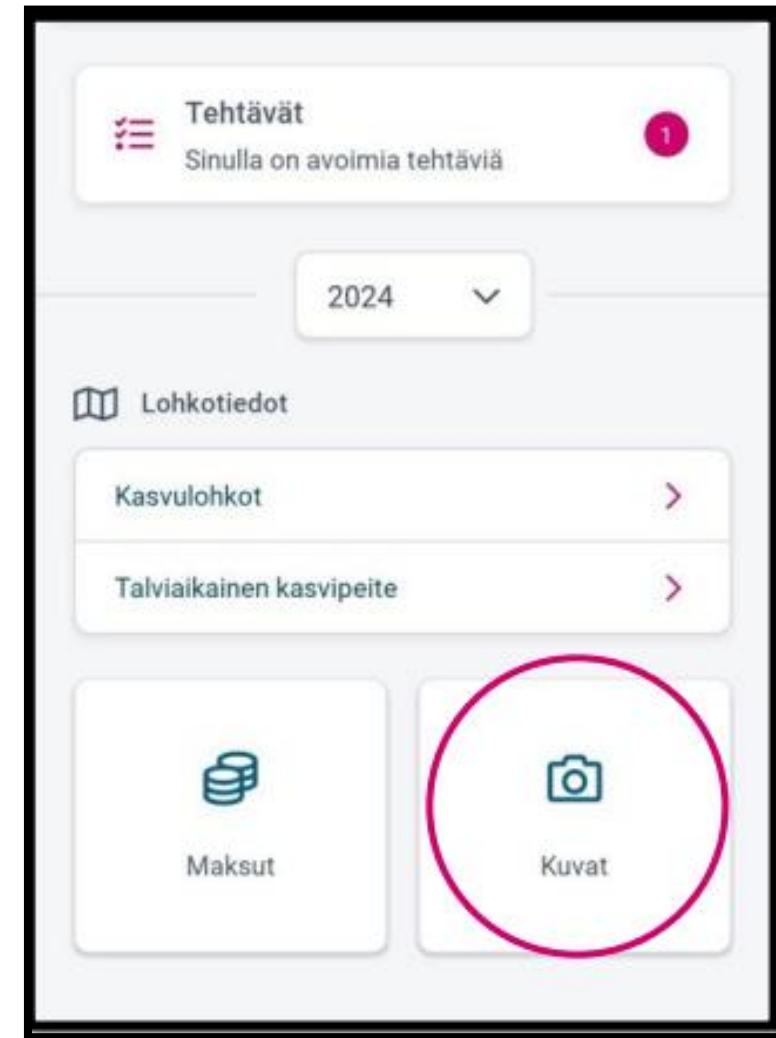
Selvityspyynnot 2025

- Vipu-mobiilin etusivulle tulee ilmoitus, jos tilalla on avoimia tehtäviä.
 - Uudesta selvityspyynnöstä tulee tekstiviesti ensisijaiselle viljelijälle.
- Vastaaminen samalla tavalla kuin edellisinä vuosina:
 - Vastaa selvityspyyntöön Ota kuva-toiminnolla.
 - Jos lohkolta löytyy ehdot täyttävä vapaakuva, se tuodaan selvityspyynnölle valittavaksi.
 - Jos lohkolta löytyy ehdot täyttävä aikaisemman selvityspyynnön kuvavastaus, se tuodaan selvityspyynnölle valittavaksi.

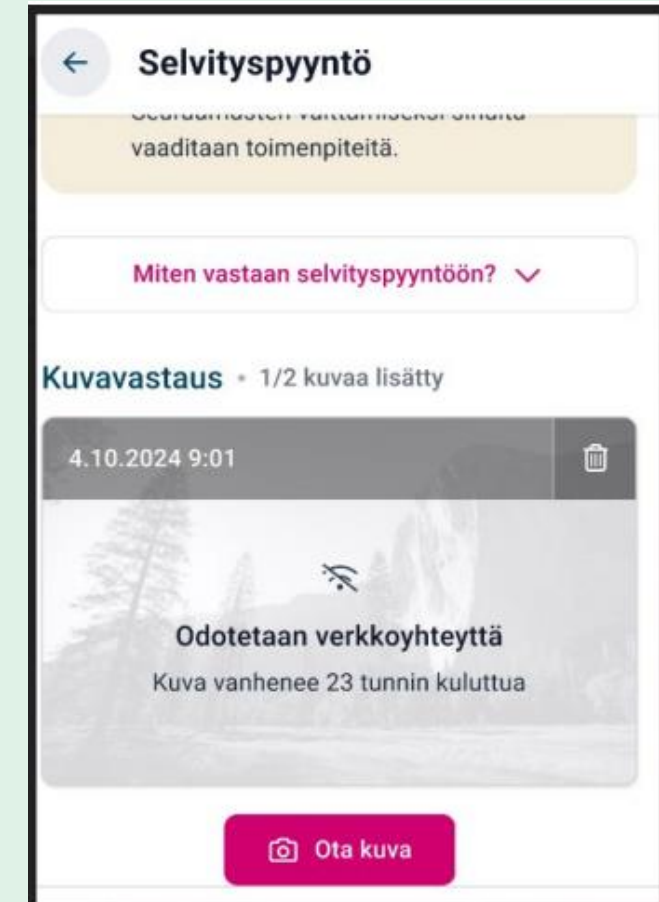
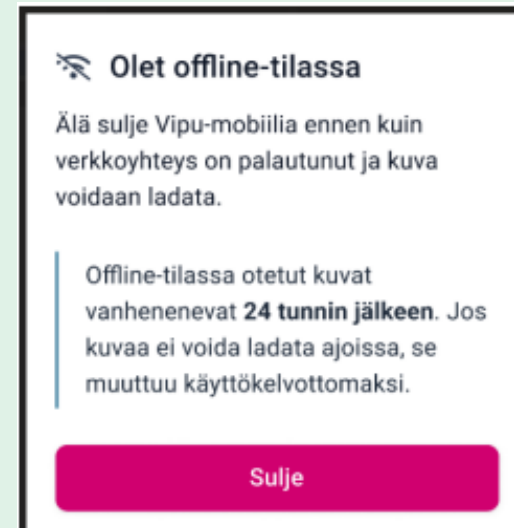
Vipu-mobiililla kuvan ottaminen

- Selvityspyynnölle otetut kuvat tallentuvat kuvat-osioon.
- Vastaa selvityspyyntöön suoraan selvityspyynnön Ota kuva-toiminnolla. Kuva tallentuu selvityspyynnölle, sekä Kuvat-osioon.
- Kuva on käytettävissä myöhemmin, jos samalle lohkolle tulee uusi selvityspyyntö. Tällöin kuvanottoajan tulee vastata annettua määräaikaa ja kuvan tulee vastata asiaan, jota selvityspyynnöllä kysytään.

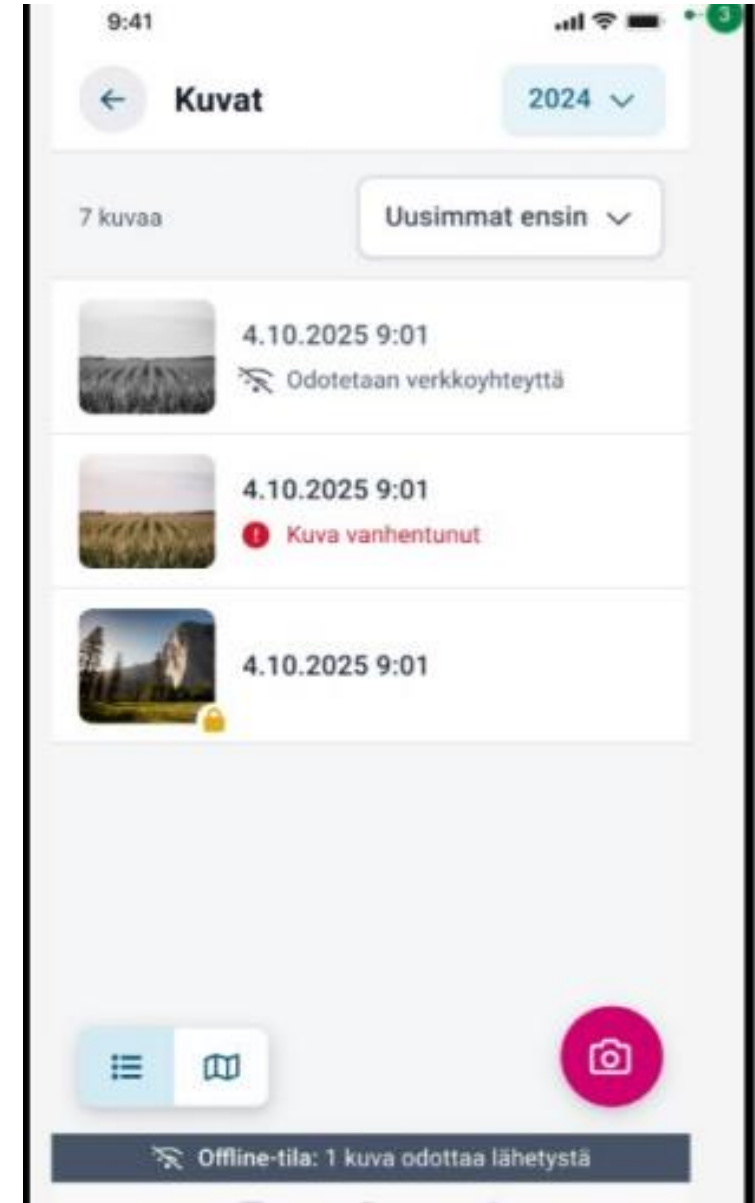
Kuvan ottaminen ilman verkkoyhteyttä

- Kuvan voi ottaa loholla, vaikka verkkoyhteyttä ei ole saatavilla
 - Kuva ei tallennu ilman verkkoyhteyttä
 - Sovellus huomauttaa kuvan vanhenemisesta
- Huolehdi, että kuva tallentuu sovellukseen 24 h sisällä, muuten kuva vanhenee
 - Kuvan latautuminen edellyttää, että sovellus on auki ja latautumisaikaa on jäljellä.
 - Kirjautuminen on kerralla auki 3 tuntia.

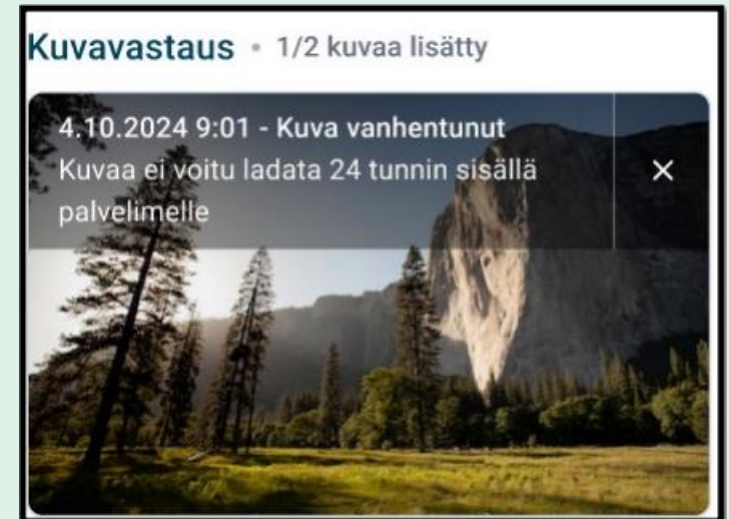
Kuvan tilanne

- Maatilan kuvissa näytetään kuvan tilanne:
 - Kuvat jotka odottavat verkkoyhteyttä
 - Kuvat jotka eivät ole latautuneet 24 h sisällä ja ovat vanhentuneet
 - Kun kuvan päällä on lukko, kuva on lisätty selvityspyynnölle, johon ei ole vielä vastattu.

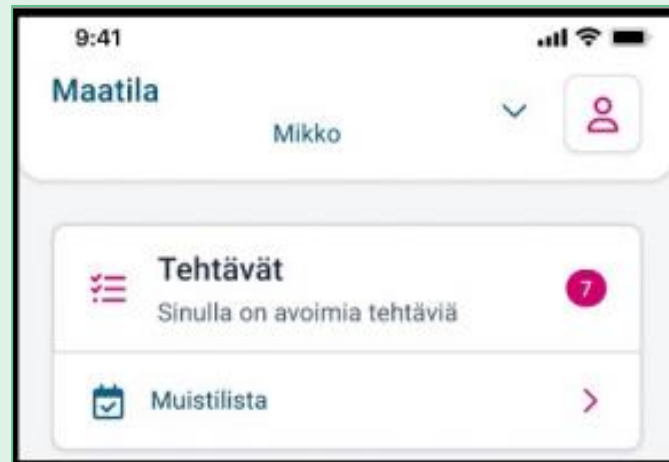
Vanhentuneet kuvat

- Jos kuvaa ei ladata määräajan sisällä,
 - Vanhentuneella kuvalla ei voi enää vastata selvityspyyntöön
 - Selvityspyynnölle voi ottaa uuden kuvan, jos vastausaikaa on jäljellä
 - Vanhentunut kuva pitää poistaa selvityspyynnöltä ennen lähetystä.

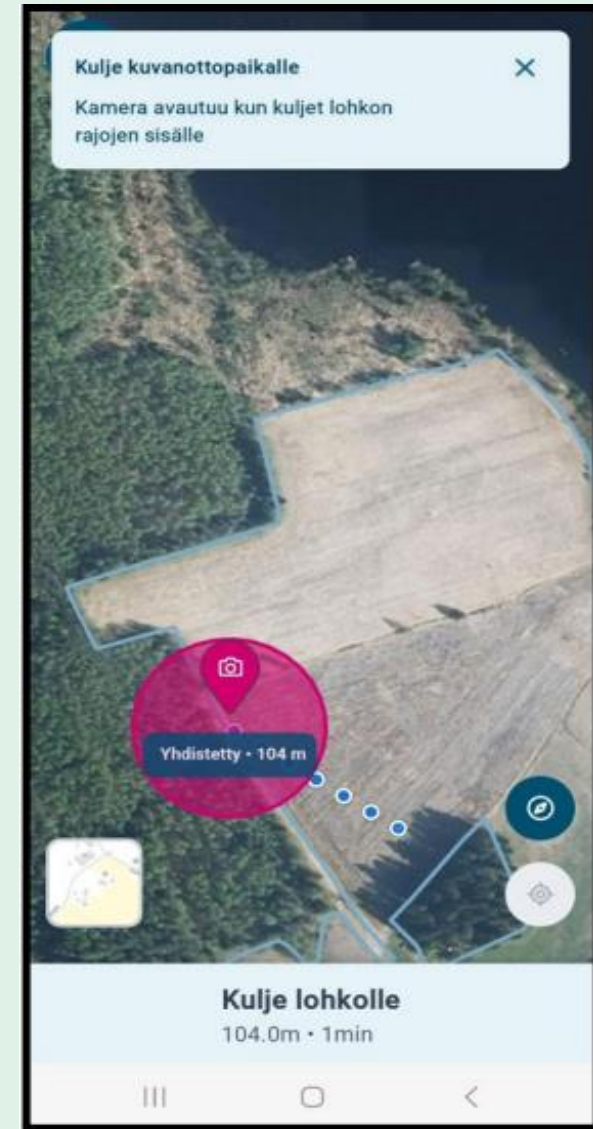
Muistilista

- Muistilistalla näytetään maatilaa koskevia tukiehtoja.
- Lista muodostuu tukihakemuksella ilmoitettujen tietojen perusteella.
- Tukiehdon alla kerrotaan millä lohkoilla ehtoa tulee noudattaa.

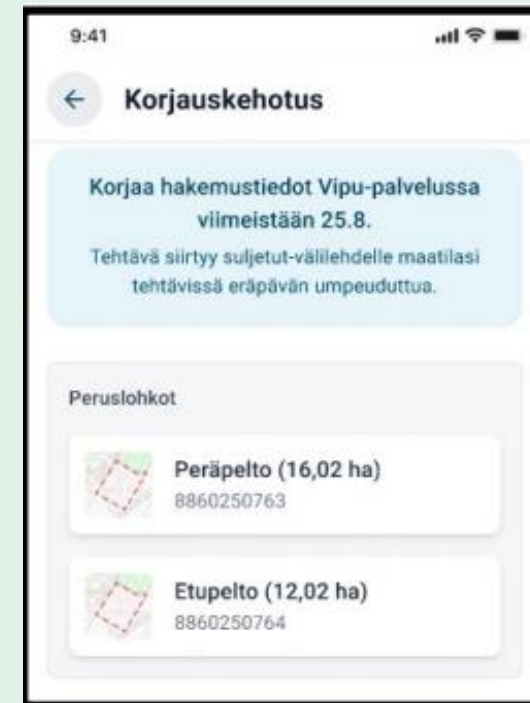
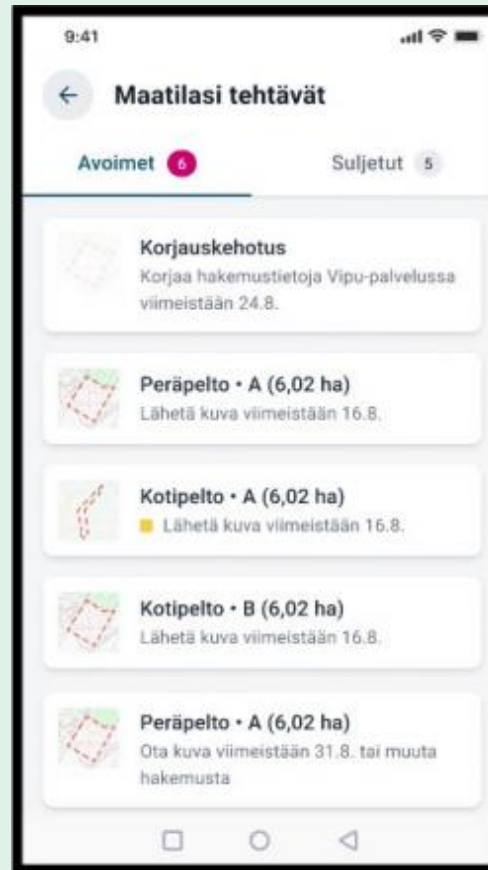
Kuvapyyntö rajakorjauksesta tai peruslohkomuutoksesta

- Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi lähettää kuvapyynnön rajakorjauksista ja peruslohkomuutoksista, jos kartta- tai ilmakeku ei tue esitettyä muutosta.
- Vastataan ottamalla kuva kuten muihinkin selvityspyyntöihin.
- Noudata kuvapyynnöllä annettuja ohjeita.

Korjauskehotus

- Voi sisältää useampia peruslohkoja
- Korjauskehotukseen ei vastata Vipu-mobiililla
 - Ilmoitus on kehoite muuttaa hakemusta
- Tee tarvittavat muutokset Vipu-palvelussa tilan hakemustietoihin.

Ohjeita ongelmatilanteisiin

- Tarkista, että Vipu-mobiilin uusin versiopäivitys on asennettu.
- Tarvittaessa poista Vipu-mobiili puhelimestasi ja lataa uusin versio uudelleen sovelluskaupasta.
- Tarkista, että puhelimen ohjelmistopäivitykset ovat ajan tasalla.
- Tarkista myös, että selain on päivitetty uusimpaan versioonsa (Androidilla Chrome ja Applella Safari).
- Lisää ohjeita ja videoita löytyy [Ruokaviraston sivuilta](https://ruokavirasto.fi) (ruokavirasto.fi)
- Jos asia ei ratkea, ota yhteyttä oman kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiseen.

Nuoren viljelijän tuki

Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU) 1/2

- Maksetaan hakijalle, joka on aloittanut tilanpidon ensimmäistä kertaa tilan pääasiallisena yrittäjänä ja hänellä on tilan määräysvalta. Tukea maksetaan koko maassa.
- Hakijan oltava ensimmäisenä perustulotuen hakuvuonna korkeintaan 40-vuotias (1985 syntynyt)
- Osakeyhtiössä nuorella/nuorilla oltava osake- ja äänienemmistö.
- Maksetaan enintään 150 hehtaarille, tukitaso (arvio) 88 €/ha.
- Tukea maksetaan enintään 5 vuotta

Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU) 2/2

- Ammattitaitovaatimuksen kriteerit muuttuneet viime vuodesta
 - Hakijalla oltava vähintään:
 - Toisen asteen tutkinto
 - Esim. ylioppilastutkinto tai ammatillinen perustutkinto
TAI
 - 30 opintopisteen koulutus, josta vähintään 15 op on taloudesta.
 - Yhtymissä, kuolinpesissä ym. vaihtoehtona edellisten lisäksi
 - kolmen vuoden työkokemus luonnonvara-alalta.
- Todisteet on toimitettava kuntaan ja ammattitaitovaatimus tulee täyttyä viimeistään 31.8.
- Hakijan vaihtuessa sovelletaan hakuvuoden sääntöjä

Uudet vieraslajit

Rikkakananhirssi ja Viherpantaheinä

- Havaittu erityisesti erilaisten monimuotoisuuspeltojen kasvustoissa, joihin levinneet käytetyn siemenen mukana (ulkomailta tuodut siemenerät).
- Leviävät eteenpäin samalla tavalla kuin hukkakaurakin
- [Lue lisää rikkakananhirssin ja viherpantaheinän havaitsemisesta ja torjumisesta ajoissa Ruokaviraston sivuilta](https://ruokavirasto.fi/ruokavirasto/ruokaviraston-sivuilta) (ruokavirasto.fi)

Rikkakananhirssi

- Kitkentä käsin
- Varjostaminen
- Kemiallinen torjunta (hukkakauran torjunta-aineet)
- Avokesannointi

Viherpantaheinä

- Torjunta samaan tapaan kuin rikkakananhirssin ja hukkakauran kanssa

Melan varhaisen tuen palvelut 1.1.2025 alkaen

Välitä
viljelijästä

Välitä
poronhoitajasta

Välitä
kalastajasta

Varhaisen tuen palvelut

- Välitä viljelijästä-projekti on jäänyt taakse ja nyt lakisääteinen osa Melan varhaisen tuen palveluita (laki 1280/2006 §115a)
- Projektityöntekijöistä on tullut työkykyneuvoja
- Palvelut **MYEL-vakuutetuille maatalousyrittäjille, kalastajille ja poronhoitajille**
 - tavoitteena työkyvyn tukeminen, työkyvyttömyyden ennaltaehkäisy sekä työurien pidentäminen
- Melan tarjoamia **varhaisen tuen palveluja** ovat:
 - Työkykyneuvojen palvelut
 - Harkinnanvaraiset ostopalvelusitoumukset mielenterveyden asiantuntijapalveluihin
 - Työkyvyn tukemiseen liittyvä koulutus, viestintä ja digitaaliset palvelut
 - Varhaisen tuen verkoston ylläpitäminen ja koordinointi

Yhteystiedot

- Kanta- ja Päijät-Hämeessä sinua auttaa
 - Salla Säteri, työkykyneuvoja, työnohjaaja StoRy
 - Puh. 050 331 8521
 - salla.sateri@mela.fi
- Ota rohkeasti yhteyttä!

Kiitos!

Riikka Suutari, maaseutuasiamies
riikka.suutari@asikkala.fi
Puh. 044 778 0846